

- [Poble](#)
- [Les hortes](#)
- [El soroll](#)
- [L'Hereu](#)
- [Retalls premsa](#)
- [Opinió](#)
- [Eugenials](#)
- [Cultura](#)
- [Espai Freire](#)
- [Esports](#)
- [Històries](#)
- [El Pont](#)
- [Hemeroteca](#)
- [Metròpoli](#)
- [Sibarites](#)
- [Els mil i pico](#)
- [IES Sta. Eugènia](#)
- [La llengua al dia](#)
- [Agenda](#)
- [Guia de Ter](#)

Dimoni de cercador!

Jordi Vilamitjana

[enviar](#) | [imprimir](#)

02-03-2007

METRÒPOLI > SALT

«L'havanera de Salt»

Des que tinc ús de raó i memòria, recordo Salt per algun problema o altre, per alguna queixa o reivindicació, per alguna incidència o altra. No ho dic fent cap judici de valors, amb ànim de crítica o reprovació, sinó constatant records. De fet, penso que Salt -com a ventafocs de l'àrea metropolitana- ha estat un poble històricament maltractat.

La memòria m'arriba fins als temps de la presó, els murs de la qual encara veig vagament en algun replec del cervell, però el meu primer gran record -un record d'impacte- em ve del manicomi. En Llorençet i la Montserrat, nebots de la padrina del meu pare, hi eren ingressats des de feia anys. Sovint hi acompanyava el pare i la padrina a visitar-los. Aquella institució feia por. Era una immensa guarderia d'homes i dones perduts dins el seu propi cervell i sense esperança de cap mena. Aquella institució que, sortosament, i gràcies a l'esforç de molts professionals, ha passat de manicomi a psiquiàtric, ha marcat decisivament el bon nom de Salt. Fins al punt que ha esdevenit durant anys un estigma, l'eix d'algunes frases fetes: «Estàs com una regadora, et durem a Salt»; «que t'has escapat de Salt?»... Com Sant Boi, a Barcelona, en efecte.

El segon gran tema que recordo és el fulletó que es va organitzar amb l'annexió i la independència de Salt. Als anys 70, es va donar un context polític en què es proposava crear «la gran Gerona», incorporant a la capital els municipis de Salt i Sarrià de Ter. Després

L'eugenienca Susanna del Saz en una imatge de la Festa Major de Santa Eugènia 2004, a Can Ninetes FOTO: EL DIMONI

d'una aferrissada resistència de Salt a integrar-se en aquest projecte, l'any 1974 s'annexionà a Girona mitjançant una sentència del Tribunal Suprem. Més endavant, la mort del dictador i l'assoliment de les institucions democràtiques van dur el poble de Salt a recobrar la seva independència el 3 de març de 1983, l'any que ve farà 25 anys.

Enguany, farà 40 anys de la inauguració de l'Aeroport Girona-Costa Brava i per tant quatre dècades d'enlairaments i aterratges per sobre de la vila de Salt. L'impacte sònic és constant i important. L'any 1971 va arribar l'autopista, no pas a Girona com es diu comunament, sinó a Salt. Una clenxa d'asfalt parteix de manera impresentable des de fa 36 anys el municipi. La mala consciència va frenar a darrera hora un tercer carril de l'autopista i va dur la variant de la N-II a Sant Daniel (1993). Al cap de poc, però, el nyap de Sant Daniel es va haver de completar amb peatges gratuïts Girona Sud-Girona Nord. Però com que les coses que van malament en aquest país sempre poden empitjorar, el pegat es completarà aviat amb -no un, no- sinó quatre carrils més de l'AP-7, i de cirereta de pastís, el tren de mercaderies (perilloses i normals).

La crisi del tèxtil ha colpejat Salt en la medul·la. Les indústries de la vila, la font de riquesa, han patit durament els avatars de l'economia dels darrers anys -tancaments i deslocalitzacions-. Fins i tot el moviment *okupa* ha tingut a Salt un accent especial, amb una cara -l'espai cultural alternatiu i real creat per als joves en una antiga fàbrica- i una creu -el desallotjament i el desmantellament-. Tot i que a principis de 2004 ja va entrar en funcionament la zona de magatzem i tallers de l'Ateneu d'Entitats de la Factoria Cultural Coma-Cros i que Salt aspirava al Centre d'Art Contemporani de la comarca, la prepotència política de l'Ajuntament de Girona li n'ha furtat el protagonisme.

De fet, Salt lluita per deixar de ser la rebotiga de Girona des de fa segles. En cap altre tema com en els moviments migratoris dels darrers anys es pot veure més clarament l'abast de l'oprobri. Una gran part de la mà d'obra i de serveis que DisneyGirona necessita per oferir-se i enriquir-se, dorm a **Santa Eugènia**, al Veïnat de Salt i a Salt, una migració empesa cap a Salt per la pressió del preu de l'habitatge i del cost de la vida.

La crisi del tèxtil, les avingudes del Ter, la massificació de la immigració, el moviment *okupa*, el furt del Centre d'Art Contemporani, els trens de mercaderies per barret, l'autopista de 8 carrils... són la lletra d'una cançó trista, però no pas la d'un poble vençut. Des de la Biblioteca de Salt, El Setè Cel, Can Panxut i el Talleret, fins a l'Espai Gironès, el Teatre i Ràdio Salt, passant per l'Escola d'Adults de Sebas Parra [veí de **Santa Eugènia de Ter**] i Joan Colomer (*Escola d'Adults de Salt, 30 anys al servei del poble* és un llibre magnífic), la vila de

Salt, de manera quasi miraculosa, ha generat i genera energia i entusiasme.

Sens dubte que tot plegat ha inspirat la metgessa i musicòloga Maria Àngels Cabestré (que fou dentista a la vila de Salt durant 15 anys) a compondre *L'havanera de Salt*, un himne, una cançó de gran bellesa, que es presentarà demà [dissabte] en el marc de la festa del 3 de Març:

«Vaig despertar-me un dia,
l'alba rompia;
L'aire que m'envoltava em bressolava.
La lluna, entre dos núvols que l'amagaven,
es resistia
a deixar l'escenari que tant volia.

Però aquest aire no és normal,
aquest soroll no és de la mar.
I una pau i una calma, tot ho envaïa,
i em retenia.
Quasi sense adonar-me,
m'enamorava.

A l'Havana he nascut,
antillana sóc de *pro*;
aires de llibertat
vaig respirar al *malecón*;
i en la màgica nit
de solstici, nit de Sant Joan,
un vent desconegut
a l'interior em va portar,
i d'aquest Pla de Salt
em vaig enamorar.

La gent que allí vivia
tots compartien
l'entorn de la natura amb harmonia.
Paradís que de ser-ho no presumia,
no presumia,

integrant de cultures, arrels profundes.

I estic lluitant al meu interior

doncs ara ja no sé qui sóc.

Mai he deixat la platja de la mar blava

que em dóna vida.

Com poder no marxar-ne i aquí quedar-me?

Havanera he nascut,

havanera trista sóc,

necessito la mar,

i aquest lloc és interior.

Jo voldria saber

com resoldre aquest embolic:

vull ser d'aquí i d'allà,

i la meva essència no és tal.

Havanera de Salt

jo em voldria tornar;

havanera de Salt

Jo em voldria tornar.»

Els arranjaments són de Robert Fàbrega, cantant de La Selvatana i la interpretarà Susanna del Saz [veïna de **Santa Eugènia**], cantant de jazz, intèrpret de cançó popular i professora de l'Escola de Música Moderna de Salt entre d'altres escoles de l'àrea metropolitana de Girona.

La vila de Salt mereix aquesta havanera, mereix un himne que homenatgi la força dels homes i les dones que l'han fet subsistir i la sostenen constantment contra vents i tempestats. [Diari de Girona]

Jordi Vilamitjana i Pujol

és professor de llengua i literatura catalanes a l'IES Santa Eugènia de Ter

i coautor del llibre *IFP Sant Narcís 1952-1997: 45 anys de Formació Professional a les comarques gironines*